

Kongeord: Hvordan en konge – måske – fandt et nyt sprog

Isabella Mieke-Renard

18.01.2024

NY BOG // ANMELDELSE – *Kongeord*, der udkom i går, er allerede solgt i flere eksemplarer end nogen anden dansk bog i 2023. Hurtigt solgt, men også hurtigt læst. Selvom samtalebogen med forfatter Jens Andersen indeholder meget velkendt stof, er der også overraskelser. Blandt andet kimen til et nyt sprog hos en mand, der ellers årelangt er blevet mobbet for at mangle et.

Kongeord. Kong Frederik 10. fortæller til Jens Andersen

Udgivelsesdato: 17.januar

250 kroner

112 sider

Politikens Forlag

Kongeord – Kong Frederik 10. fortæller til Jens Andersen er som nærmest forventet en flot lækker-agtig bog. Forsiden kongebå, selvfølgelig, med det nye monogram og vores nye konge i profil.

Da *Kongeord* udkom i går, onsdag d. 17. januar, blev det den hurtigst sælgende bog nogensinde på fx Saxo.com. Og nu, i skrivende stund, er udgivelsen allerede solgt i flere eksemplarer end nogen anden dansk bog i 2023.

I øvrigt er den blot på 112 sider – ergo hurtigt solgt, men også hurtigt læst. Bogen er et scoop for Politikens Forlag, ikke mindst valget om at hemmeligholde denne pludselige og uventede udgivelse, så den kom ud som “Breaking News” i samtlige medier.

Formen er den klassiske interviewsamtale baseret på en række møder på Amalienborg mellem kongen og journalisten og forfatteren Jens Andersen. Frederik 10.’s valgsprog – nu også kaldet “kongeord” – er bogens omdrejningspunkt.

Alt fortælles via udtalelser og konsekvent i jeg-form. Forfatterens spørgsmål hører eller kender vi læsere med andre ord ikke.

“Det uforudsigelige, som man sjældent kan planlægge sig ud af, har jeg altid haft det godt med – Frederik d. 10.

Jens Andersen understreger, at samtalerne foregik inden tronskiftet. Hvornår, hvornår, spørger man sig selv? Ja, lige omkring dette dør jeg nærmest af journalistisk nysgerrighed.

Siden dronningens historiske nytårstale 31. december 2023 og frem til tronskiftet den 14. januar 2024 har jeg vitterlig savnet mediekritik og fik selv en mild *overload* af det delvist relevante og det totalt irrelevant opkogte kongehusstof.

Indrømmet, jeg havde ingen anelse om, at der var en så massiv interesse, nysgerrighed eller måske royal tilbedelse her til lands, men virkeligheden viser jo nu, at hele 3,5 millioner seere så med på TV på den store dag, blot i Danmark. Og næsten lige så mange i de 14 dage op til.

Stolt dansker

Men til indholdet af *Kongeord*: Kongen hedder Frederik André Henrik Christian og er 55. Og han siger på bogens allerførste side, i allerførste sætning, at han “er stolt af at være dansker”. Så allerede her matcher han nok i fin grad befolkningen.

Som konge vil han være den samme person som før. Det vil være “*business as usual*”, som der står i kursiv. Han har overvejet, om han som regent bør fremstå mere myndig, og indrømmer at være i tvivl, men vil dog gerne leve med “det moment af usikkerhed”, som den nye rolle byder. Den lever han “fint og trygt” med, står der.

Senere falder en udtalelse, som jeg fandt overraskende, men nok glædelig: “Det uforudsigelige, som man sjældent kan planlægge sig ud af, har jeg altid haft det godt med.”

Det har ikke været det gængse indtryk af kronprinsen egentlig.

“Jeg har altid haft lyst til at møde mennesker – forudsætningsløst og titelløst – Frederik d. 10.

Længe inden tronskiftet, i sine helt unge dage, frygtede han, at hans fremtid ville blive “at vente og vente”. Og han taler igen åbent om, at han havde svært ved tanken om sine kommende, vældige forpligtigelser. Det var både abstrakt og overvældende for ham, da han som niårig første gang forstod, at han var kronprins. Sin egen 18-års fødselsdag mindes han som noget “nær verdens undergang”.

I den forbindelse fandt jeg et af mine yndlingscitater i første kapitel af *Kongeord*. Her sammenligner kongen sjovt og skarpt sin personlige situation mediemæssigt med 80'ernes tenniskonge, den unge Mats Wilander. Sidstnævnte blev hele tiden spurgt, om han var Bjørn Borg nr. 2. “Nej”, lød svaret, “jeg er Mats Wilander nr. 1!”

Frederik understreger med andre ord her, at han ikke er sin populære morfar nr. 2. Han er Frederik d. 10. nr. 1.

Som fortalt før ser han sin frømandsuddannelse som et fysisk og psykisk nåleøje, der gav ham et klarere perspektiv på sin skæbne. Og i samme moment nævner han styrken fra sit møde med og ægteskab med dronning Mary. Nu “flakkede” han ikke længere, siger han.

Kongeordet – stol på det

Kongeord indeholder seks store kapitler. Jeg vil overlade det meste indhold og læsningen til de mange, mange, mange bogkøbere i køen og blot pege på nogle få spredte højdepunkter og citater ud fra min egen læseoplevelse og interesse.

Som fx kapitel 2, om selve “kongeordet”. Hvorfor kaldes hver ny regents “motto” for deres valgsprog? Det ved jeg nu, der er en ganske enkel forklaring i bogen: Den nye regent vælger selv sine helt egne “velvalgte ord”. Hvis man ville være sjov, kunne det også kaldes for Kong Frederiks selvskrevne *to-do-liste*.

Første ord i det dugfriske valgsprog er “forbundne”. Det uddyber han meget grundigt. Jeg faldt for bestemte udsagn fra hans mange bud på ordets definition i *Kongeord*, fx: “Ingen mennesker kan gennem et helt liv eksistere isoleret.”

Og derefter: “Dialog hviler netop på empati og nysgerrighed. For mit eget vedkommende har min interesse for det menneskelige betydet, at jeg kan sætte mig ind i andres liv, deres virke og ståsteder.” Og så tilføjes, hudløst endda måske: “Jeg har altid haft lyst til at møde mennesker – forudsætningsløst og titelløst.”

“Har Jens Andersen på en eller anden måde fremkaldt en ny sproglig tyngde, forfinelse eller substans i vores nye konge?”

Mange har kaldt det et nybrud, at Gud ikke nævnes i mottoet. Man kan læse kongens ret lange forklaring på det i bogen, men faktisk er han åbenbart blevet mere troende de seneste år og holder meget af især dåb, konfirmationer, bryllupper og begravelser. Lidt overraskende er det måske for mange – i hvert fald måtte jeg lige genlæse den oplysning – at han hver eneste aften beder aftenbøn med sine børn og Mary.

“Forpligtet” – ja, det ér i ental! Mest skal det, ifølge ham, der jo har valgt det, opfattes som, at han som konge er forpligtet på sin opgave. Det skal vi stole på. Det gør vi.

I kapitlet “Kongeriget Danmark” fortæller han om sine egne – og Marys – bånd til Grønland og Færøerne, og, understreger han, hvor tæt knyttede vi er i Rigsfællesskabet.

I en passage om stolthed i nationen, nævner han Sex Pistols’ sang “No Future” fra sin ungdom i 80’erne. Punk og Heavy Metal ved de fleste snart godt, at han har et musikalsk *crush on*. Men han glædes over, at vi i dag er mere håbefulde end i 80’erne og “har ambitiøse mål som land for klimaet”.

Sidst i *Kongeord* beskriver han også nutidens samfundssyn på arbejdslivet. Han forstår godt “vigtigheden af *time outs*” – det behov hører han om fra sine venner. Men ellers ligger kongens holdninger på linje med socialdemokraten Kaare Dybvad: Vi må nok alle sammen optrappe vores arbejdsindsats. Netop det, her og nu, “ser han og Mary frem til,” lyder det.

Kongens sprog

Noget er imidlertid absolut nyt, når man læser gennem siderne i *Kongeord* – nemlig formuleringerne fra kong Frederik.

Enten har dygtige Jens Andersen – som jeg med stor respekt har interviewet på tv i forbindelse med hans tidligere forfatterbiografier af blandt andre H.C. Andersen, Tove Ditlevsen og Astrid Lindgren – på en eller anden måde fremkaldt en ny sproglig tyngde, forfinelse eller substans i vores nye konge.

Måske, vi aner det ikke, besidder Jens Andersen en ekstraordinær tillidsvækkende samtaleteknik? De to har for år tilbage begået biografien om den daværende kronprins, kaldet *Under Bjælken*. Måske er magien opstået i hyggesnakke over en enkelt kold fadøl under pauserne fra den rullende båndoptager?

Eller også har Frederik d. 10. under årenes mobning brugt sine fridage til at gruble over velformulerede citater, der skulle bruges, når dagen endelig oprandt, og i egen ret fundet kimen til et sprog. Jeg håber det sidste.

Det får vi ikke svar på, for kongehusets kommunikationsafdeling har oplyst, at pressen ikke skal forvente interviews i forbindelse med denne udgivelse. Det synes ikke så demokratisk.

Samtalerne – fra før tronskiftet – kunne i mine øjne kaldes “Vellykket opvarmning til det helt store Royal Run”. I hvert fald giver jeg her i sidste øjeblik store points til vores nye, 55-årige konge, hver gang han – også på *Kongeords* sidste side – betegner sin hustru som “sin *wingman*”.

Det er da et ord til tiden.

Kongeord – med kongen i profil.

Læs også Jakob Seerups klumme om [kongens uniform](#) ved tronskiftet.

anmeldelse

Frederik d. 10

Isabella Miehe-Renard

Jens Andersen

Kongeord

Isabella Miehe-Renard

Isabella Miehe-Renard er journalist og forfatter. Hun er tidligere studievært på Kanal 2, TV2, DR1 og DR2. Hun bor i kollektiv i Halsnæs og trives udenfor rampelyset. Tæt på hav og fjord og Danmarks største sø.

Modtag POV Weekend, følg os på Facebook – eller bliv medlem!

Hold dig opdateret med ugens væsentligste analyser, anmeldelser og essays i **POV Weekend** – hver fredag morgen.

Det er gratis, og du kan tilmelde dig her →

Ja tak, send mig POV Weekend

POV er et åbent og uafhængigt dansk non-profit medie.

Har du mulighed for at bidrage til vores arbejde? Bliv medlem her →

25 kr./md.

50 kr./md.

100 kr./md.

Overblik

TOPHISTORIER

SENESTE

DEBAT

PODCAST

SPONSOREREDE ARTIKLER

ARRANGEMENTER

POV International

OM POV

REDAKTION

SKRIBENTERNE

GÆSTESKRIBENTER

SAMARBEJDSPARTNERE

DEBATREGLER